

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Льоткіна Т.Є., студентка факультету менеджменту

Миколаївського національного аграрного університету

Ні для кого в світі не секрет, що на сьогоднішній день Україна перебуває в дуже важкому кризовому стані. У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України із 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан [1]. Відповідно до частини другої статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» органи юстиції, в тому числі і органи державної виконавчої служби, здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, Законом України «Про правовий режим воєнного стану» та іншими законами України [2].

Оскільки для України за більш ніж 30 років незалежності війна є непередбачуваним і незвичним станом, важливим фактором є необхідність координації взаємодій між органами державної влади та місцевим самоврядуванням з урахуванням принципу субсидіарності. Особливого значення це набуває в умовах воєнного стану, коли всі ланки владної ієрархії природно тяжіють до централізації управлінських рішень. Тому безумовним пріоритетом сьогодення стає визначення і вирішення першочергових оперативних задач, які мають покладатися на органи місцевого самоврядування регіонів і територіальних громад [3]. З цією метою відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» по всій країні утворилися тимчасові державні органи - військові адміністрації [2].

20 травня 2022 року набув чинності Закон України від 12.05.2022 р. №2259-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану», яким, серед іншого, уточнено окремі питання здійснення місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [4]. Щодо окремих питань правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування, то згідно з ч.10

Закону України від 12.05.2015 р. №389-VIII «Про правовий режим воєнного стану», у період дії воєнного стану акти органів місцевого самоврядування готуються та публікуються із наступними особливостями [2]: усі проекти актів органів місцевого самоврядування, а також їх посадових осіб не потребують оприлюднення, у т.ч. проекти актів щодо переліків та умов отримання послуг, що надаються цими органами, форми і зразки документів, правила їх заповнення (п. 3 ч. 1, ч. 4 ст. 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [5]); не застосовується Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" [6]. Тобто, щонайменше рішення про місцеві податки та збори на 2023 рік ради можуть приймати виключно з урахуванням приписів податкового законодавства, без проведення аналізу регуляторного впливу та погодження проектів з регуляторною службою; не застосовується Закон України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" [7]. Тобто у цей період ОМС не ведуть моніторинг місцевих ресурсів, які можуть визначатися як державна допомога суб'єктам господарювання, можуть не дотримуватися відповідних процедур на захист конкуренції приватного сектора з комунальним та не подають до АМКУ ніяких звітів [8].

В умовах воєнного стану органи місцевого самоврядування відіграють значну роль щодо охорони та оборони територіальних громад. Відповідно до ч. 2 ст. 98 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», органи місцевого самоврядування і далі здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України та іншими законами України [2]. Органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти діяльності військовому командуванню та військовим адміністраціям щодо забезпечення заходів, які необхідні для запровадження правового режиму воєнного стану на відповідній території та захисту безпеки населення. Слід відзначити, що голова органу місцевого самоврядування у період воєнного стану, на території якої не ведуться бойові дії, має право приймати рішення, з обов'язковим інформуванням начальника відповідної обласної військової адміністрації протягом 24 годин щодо:

внесення змін до кількісного та персонального складу виконавчого комітету відповідної сільської, селищної, міської ради; затвердження тимчасової структури виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів, утворення інших виконавчих органів ради та інш.

Отже, можна зробити висновок, що на цей час в умовах воєнного стану в Україні саме військові адміністрації консолідують зусилля місцевих органів влади, спільно із державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами та організаціями, громадянами здійснюють заходи правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ президента України від 24.02.2022 р. №64/2022

2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII

3. Борщевський В., Матвеев Є., Куропась І., Микита О. Територіальні громади в умовах воєнного стану: як забезпечити ефективне управління в контексті пріоритетів повоєнного розвитку [Електронний ресурс]. *Громадський простір*. 2022. UPD: <https://www.prostir.ua/?news=terytorialni-hromady-v-umovah-vojennoho-stanu-yak-zabezpechyty-efektyvne-upravlinnya-v-konteksti-priorytetiv-povojennoho-rozvytku>.

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України від 12.05.2022 № 2259-IX

5. Про доступ до публічної інформації :Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI

6. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV

7. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 01.07.2014 № 1555-VII

8. Правова група Офісу підтримки реформи з децентралізації Мінрегіону. Прийняття одноосібних рішень сільськими, селищними та міськими головами в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. *Децентралізація*. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://decentralization.gov.ua/news/15138>.

Науковий керівник: Крилова І.Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств

ОСОБЛИВОСТІ ДІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Морозова А.М., м.н.с.,

Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Продовольча безпека будь-якої країни значною мірою залежить від стану такої стратегічної галузі як сільське господарство. В умовах війни питання стійкості агробізнесу набувають особливого значення і є актуальними.

З початком збройної агресії та повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, перед агробізнесом постав значний перелік проблем, таких як: наявність посівних площ, палива, трудового ресурсу, фінансування, страхування ризиків, ринків збуту, тощо.

З метою підтримки підприємств аграрного сектору під час війни, парламентом та урядом України було запроваджено ряд ініціатив, спрямованих на забезпечення функціонування та подальшого розвитку галузі сільського господарства. Зокрема, оперативно внесено зміни в основні нормативно-правові акти, які містять пільги для сільськогосподарських підприємств в умовах дії воєнного стану на території України.

Отже, до основних нормативно-правових актів, які прямо чи опосередковано регулюють питання державної підтримки агробізнесу в умовах війни відносяться: